

بیماری سل

راهنمای بیمار

RazvanjiDreamstime.com

این راهنما اطلاعات مهمی را در اختیار شما می گذارد تا این که معالجه بیماری سل تا حد امکان به خوبی پیش رود. در معالجه بیماری سل سرسختی و وظیفه شناسی ضروری می باشد. پرسنل پزشکی تا آنجا که بتوانند به شما کمک می کنند. با همکاری با یکدیگر می توان به بهترین نتیجه دست یافت.

نتیجه مثبت به این معنی است که خطر انتقال زیاد می باشد. دهان و بینی تان را هنگام سرفه با دستمال کاغذی به خوبی بپوشانید و یا در صورتی که دستمال کاغذی در دسترس تان نیست با ساعد خود جلوی دهان و بینی تان را محکم بگیرید تا این که باکتری ها به هوا منتقل نشوند. پس از گذشت چند هفته از مصرف دارو خطر انتقال بیماری به شدت پائین می آید. بیماری سل معمولاً از کودکان به دیگران منتقل نمی شود چرا که کودکان آرام سرفه می کنند و بیماری در آنها اغلب در جای دیگری به غیر از ریه ها ظاهر می گردد.

بیماری سل چگونه معالجه می گردد؟

راه بهبود کامل از بیماری سل فقط معالجه دارویی بلند مدت است. باکتری ها موجودات سرسختی بوده و به راحتی در مقابل دارو مقاوم می شوند. به این دلیل معالجه بیماری با ترکیب چندین دارو و مصرف آنها به مدت شش ماه انجام می گیرد. در صورتی که به خاطر اثرات جانبی داروها در مصرف داروها ناپیوستگی پیش آید، نیاز به تغییر دارو پیش آید و یا باکتری به داروی خاصی مقاومت داشته باشد دوره معالجه طولانی تر می شود.

شما دچار بیماری سل شده اید که عامل آن باکتری میکوباکتریوم توبرکولوزیس (Mycobacterium tuberculosis) بوده و بیشتر در ریه ها دیده می شود. بیماری سل با دارو معالجه می گردد و اگر تمام داروهایی را که برایتان تجویز شده است به طور مرتب در طول مدت درمان مصرف کنید بهبود می یابید. معاینه بیماری سل درمان دارویی آن، بستری در بیمارستان و مراجعات بعد از درمان برای کنترل برای شما رایگان می باشند.

آیا بیماری سل به دیگر انسان ها سرایت می کند؟

بیماری سل از طریق تنفس هنگامی که ذرات ریز باکتری به داخل ریه ها فرو داده می شوند منتقل می شود. این بیماری از طریق مثلاً اشیاء و یا وسایل غذاخوری منتقل نمی گردد. چنانچه دچار بیماری سل در دستگاه تنفسی هستید امکان سرایت آن به دیگران وجود دارد. هنگامی که شخصی دچار بیماری سل سرفه می کند، صحبت می کند، عطسه می کند و یا آواز می خواند مقدار زیادی از باکتری های ناقل بیماری به هوا منتقل میشوند. امکان سرایت بیماری از طریق رنگ آمیزی مواد دفعی ریه ها و مجاری تنفسی ارزیابی می شود و

به درستی سرفه کنید - بیماری را به دیگران منقل نمی کنید

- به سمت اشخاص دیگر سرفه نکنید.
- دهان و بینی تان را هنگام سرفه با دستمال بپوشانید.
- در صورتی که دستمال در دسترس تان نیست با ساعد خود جلوی دهان و بینی تان را بگیرید.
- دستمال استفاده شده را به داخل سطل آشغال بیاندازید.
- دستتان را با ماده شستشو شسته و یا ضد عفونی کنید.

Jyri Luukkainen

در بیماری شایع، بیماری مننژیت (التهاب پرده های مغز) بیماری سل استخوان دوره معالجه 9-12 ماه است. معالجه بیماری که حداقل نسبت به دو داروی اصلی مقاوم باشد می تواند حدوداً دو سال به طول انجامد..

هنگام مصرف داروی سل باید به دیگر داروها نیز توجه نمود چرا که برخی از داروها ممکن است در صورت مصرف همزمان تأثیرشان را از دست بدهند. به این دلیل باید تمام داروهائی را که مصرف می کنید به پزشک اطلاع دهید.

بارداری و شیر دادن

بیماری سل را می توان در دوران بارداری و شیر دهی نیز بدون خطر با مصرف دارو معالجه نمود. با انجام این معالجه از سرایت بیماری به فرزند خردسال نیز پیشگیری به عمل می آید.

معالجه ویژه به چه معنی است؟

بیماری سل قبل از شروع معالجه دارویی و در ابتدای معالجه راحت تر منتقل می گردد. با انجام معالجه ویژه از انتقال بیماری به انسان های محیط پیرامونی، دیگر بیماران و پرسنل پزشکی پیشگیری به عمل می آید. هنگام معالجه ویژه بیمار ناقل بیماری در بیمارستان و در اتاق شخصی خود که در آن تهویه هوای قوی و جداگانه وجود دارد مورد معالجه قرار می گیرد. معالجه ویژه معمولاً پس از شروع دارو به مدت دو هفته ادامه می یابد. در مدت معالجه ویژه بیمار اصولاً نباید از اتاق ویژه خارج گردد. پرسنل بیمارستان هنگام مراجعه به اتاق با دستگاه محافظ تنفسی از خود محافظت می کنند.

در صورتی که بیماری شما نسبت به داروها مقاوم باشد معالجه ویژه تا آن هنگام که اطمینان حاصل گردد که داروهای مصرف شده بر روی باکتری ها تأثیر گذارده و دیگر خطر سرایت بیماری وجود ندارد ادامه می یابد. طبق قانون بیماری های ساری فنلاند بیمار را می توان در صورت نیاز برای پیشگیری از انتشار بیماری به اجبار تحت معالجه ویژه قرار داد.

بررسی روابط به چه معنی است؟

چنانچه بیماری سل از نوع ساری بوده و یا این که بیمار کودک باشد مطابق با قانون بیماری های ساری روابط بیمار با دیگر انسان ها مورد بررسی قرار می گیرد. هدف از بررسی و روشن نمودن روابط بیمار جلوگیری و قطع انتشار بیماری است. در محیط پیرامونی بیمار ممکن است اشخاصی وجود داشته باشند که بیماری به آنها منتقل شده است و یا بیمار شده اند. همچنین خود آن شخصی که بیمار بیماری اش را از او گرفته است ممکن است از اشخاص محیط پیرامونی بیمار باشد. پرستار همراه با بیمار لیستی از تمام اشخاص نزدیک بیمار که وی پس از بیمار شدن با آنها ارتباط تنگاتنگ داشته است تهیه می کند. از این اشخاص دعوت می شود که برای معاینه به درمانگاه مراجعه نمایند. کودکانی که در معرض بیماری قرار گرفته اند در بیمارستان مورد معاینه قرار می گیرند. از ریه های تمام اشخاص مورد معاینه عکس اشعه ایکس گرفته می شود و مواد دفعی ریه ها و مجاری تنفسی آن عده که دارای علائم بیماری می باشند مورد معاینه قرار می گیرد. اشخاصی که بیمار شده اند معالجه می شوند و کودکانی که در معرض بیماری قرار گرفته اند و همچنین آن کسانی که

مقاومت بدنشان پائین آمده است تحت درمان دارویی پیشگیری کننده از بیماری قرار می گیرند. معاینه اشخاص دیگری که در معرض بیماری قرار گرفته اند برای اطمینان تا یک سال ادامه می یابد. ادامه یک ساله معاینه به این شکل است که از ریه های این عده دو بار دیگر عکس اشعه ایکس گرفته می شود، یک بار شش ماه پس از اولین معاینه و بار دوم دوازده ماه پس از اولین معاینه.

انجام معالجه و کنترل بعد از آن

مرحله شروع استفاده از دارو و کنترل پس از معالجه در بیمارستان انجام می گیرند. داروها در بیمارستان با نظارت برای مصرف به بیمار داده می شود و غالباً معالجه دارویی تحت نظارت پس از دوره درمانی در بیمارستان ادامه می یابد. در مراجعات کنترلی پس از معالجه که به فاصله 2 - 1 ماه انجام می گیرد پزشک بر اساس حال بیمار، نتیجه آزمایش خون و عکس برداری اشعه ایکس از ریه ها چگونگی پیشرفت درمان را ارزیابی می کند. در فواصل زمانی معین مواد دفعی ریه ها و مجاری تنفسی مورد معاینه قرار می گیرند تا اطمینان حاصل شود که باکتری های عامل سل در آن وجود ندارند.

معالجه با نظارت در بهبود بیمار کمک می کند

معالجه با نظارت بخش مهمی از معالجه دارویی است. هدف معالجه با نظارت کمک کردن به بیمار در معالجه دارویی دراز مدت و پروسه بهبودیش می باشد. پرستار و یا شخص دیگری که در مورد معالجه دارویی آموزش دیده است مصرف دارو را به بیمار یادآوری کرده و نظارت می کند که بیمار تمام داروهای مربوط به بیماری سل را ببلعد. او همزمان حال بیمار و عوارض جانبی احتمالی داروها را بررسی نموده و همراه بیمار به این موضوع توجه می کند که مراجعات کنترلی پس از معالجه طبق قرار انجام گیرد. او به عنوان شخص کمکی بیمار عمل می کند و بیمار می تواند با او در مورد اوضاع و احوال خود و مسائلی که فکرش را به خود مشغول داشته است صحبت کند.

مسئله هزینه بیماری و توانایی انجام کار

معاینه بیماری سل، بستری در بیمارستان و درمان دارویی آن برای بیمار رایگان می باشند. بیمار هنگامی توانایی انجام کار دارد که پزشک تصدیق می کند که خطر سرایت بیماری به اشخاص دیگر وجود ندارد، مصرف دارو به خوبی پیش می رود و وضعیت کلی او برای انجام کار مناسب می باشد. این موضوع در مورد تحصیل، مراقبت روزانه از کودکان و مدرسه رفتن نیز صادق است. بیمار می تواند در مورد مسایل احتمالی مربوط به توانایی انجام کار، امرار معاش، انجام درمان و یا مسئله اسکان در صورت لزوم در دوران بستری اش در بیمارستان و یا در هنگام مراجعات کنترلی پس از معالجه با کارمند امور اجتماعی خود صحبت کند.

Kuzma | Dreamstime.com

کمک و روحیه دادن نزدیکان مهم است

بسیار مهم است که نزدیکان بیمار از بیماری او و درمان آن اطلاع داشته باشند تا بتوانند در دوران درمان به او روحیه داده و در پروسه بهبودی کمکش نمایند.

راهنمایی ها و مشخصات تماس

پس از ورود به بیمارستان اطمینان حاصل کنید که دستورالعمل لازم در مورد مصرف دارو را دارید و می دانید که در موارد بروز مشکل چگونه باید عمل نمائید. همچنین اطمینان حاصل کنید که مشخصات تماس اشخاصی که در پروسه درمان شما شرکت می کنند را دارید و اطلاع دارید که درمان تان در کجا ادامه خواهد یافت.

از خودتان به خوبی مراقبت کنید

- دستورالعمل های مربوط به سرفه را رعایت کنید
- نام داروهایتان و مقداری را که باید هر دفعه مصرف کنید به ذهن بسپارید
- تمام داروهایتان را به دقت طبق دستورالعمل مصرف نمایند
- مراجعات کنترلی پس از معالجه را طبق قرار انجام دهید
- سرسختی تان بی نتیجه نمی ماند - در صورتی که تمام داروهایتان را به طور مرتب در کل دوره درمان مصرف کنید از بیماری سل بهبود می یابید

داروها ممکن است عوارض جانبی داشته باشند

عوارض جانبی در معمول ترین حالت ممکن است در طول اولین هفته ها و ماه های معالجه خود را بروز دهند. حالت تهوع خفیف و ناراحتی های دستگاه گوارش از عوارض جانبی معمولی می باشند که سعی می شود با تغییر ساعت مصرف داروها و یا در صورت لزوم با داروهایی که این عوارض را تخفیف می دهند از بروز آنها جلوگیری گردد. چنانچه بیمار دچار تب، شکم درد قوی و یا تغییر پوست گردد باید موارد را فوراً به پرستار ناظر بر معالجه دارویی و یا به پزشک معالج خود اطلاع دهد. در این موارد مصرف داروها قطع گردیده و وضعیت بیمار با انجام آزمایش خون مورد بررسی و پیگیری قرار می گیرد. هنگامی که عوارض ضعیف شده و یا از بین می روند پزشک مجدداً مصرف دارو را برای بیمار تجویز می نماید.

بهبود بیماری سل

اگر بیمار تمام داروهای را که برایش تجویز شده است به طور مرتب در طول مدت درمان مصرف کند از بیماری سل بهبود می یابد. این موضوع از اهمیت بسیاری برخوردار است که هنگامی که علائم بیماری از بین می روند و بیمار احساس سلامت می کند مصرف داروها را قطع نکرده و یا نوع آنها را تغییر ندهد. در صورتی که بیمار داروهایش را مصرف نکند، آنها را به طور نامنظم مصرف کند و یا مقدار آنها را تغییر دهد بیماریش پیشرفت کرده و ممکن است باکتری های مقاوم به داروها در بدنش بوجود آید. در هر دو صورت معالجه بیماری سخت تر شده و ممکن است بیمار نهایتاً جان خود را به خاطر بیماری از دست بدهد. بنابراین بیمار نقش اصلی را در پروسه معالجه اش دارد. بیمار می تواند بر روی بهبودی اش از بیماری تأثیر گذارد. پرسنل پزشکی به بیمار در این امر کمک می کنند.

اطلاعات بیشتر:

www.filha.fi

www.heli.fi

www.thi.fi

www.stoptb.org

www.who.int/tb/en/

